

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, közséji jegyzőknek és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldmények és hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Ügyeljünk borvidékünk jó hirnevére.

Szőlőfelujtási gazdasági működésünk immár azon fordulópontra érkezett, ahol már a tetemes befektetések jövedelmének biztosításáról kellene mielőbb gondoskodni. Mert mit ér a szépen berendezett szőlő, az évről-évre összegyűlő termés, ha nincs meg a mód ahhoz, hogy azt értékesítsük is.

Ma már nem arról van szó, hogy a közelebbi években még napirenden lévő hektoliterenkénti 40—50 koronás árakat biztosítsuk. Ilyenekről most, mikor a homoki szőlő termése a hegyi termékeknek nyakára nőtt, álmodni sem lehet. Ám olyan borárak elérését biztosítani, amelyek mellett a szőlőfelujtás és bortermelés költségei fedezetet nyertek s a mellett a gazda fáradsága is jutalmát találja, éppen nem tartjuk elérhetetlennek.

Az kétségtelen, hogy a mi hegyi szőlőink távolról sem hoznak olyan nagy termést, mint a sík földi s a homoki szőlők, de elfogultság nélkül mondhatjuk, hogy a termésbeli különbséget ha teljesen ki nem egyenliti is, a mi hegyi boraink zamatosabb, tüzeesebb volta, — még is csak áll az, hogy a hegyi borok még ma is értékesebbek s a kereskedelemnek — legkivált külföldi forgalomra tekintettel — a hegyi termékek kell, hogy első sorban domináljanak.

Hogy bortermésünk megfelelő keresletnek nem örvendhet, annak sok minden közgazdasági és politikai indokok mellett egyik kiváló okát a túlmagas fogyasztási adókban, a pálinka fogyasztásnak rohamos elterjedtségében s abban találhatjuk, hogy borkereskedelmünk,

mely a 70-es években minden öszön milliókat hozott a Szilágy-somlyó szőlősgazdáinak, még nincs megindulva.

Bortermésünk értékesítése tekintetében sok minden üdvös intézmények létesítése iránt folynak országos mozgalmak, melyek között nem utolsó helyen állanak a nálunk, fájdalom, még hírből is alig ismert borértékesítési társulatok és szövetkezetek.

Ez alkalommal mi egy küszöbön álló olyan veszedelmes jelenségre kíváncsiak a bortermelő gazdaközönség figyelmét felhívni, amely vidékünk bortermelésére végzetes csapásként készül lejutani.

Nem oly rég volt még, hogy élénk emlékeztünkben ne lenne az a szemérmetlen eljárás, mely mellett néhány kapcsi és a hatóság és közönség elhetetlenségében bizó svindler Szilágy-somlyó és vidékének borai jó hirnevét, csinált boroknak, értéktelen festett pancsoknak, mint vidékünk termékeinek piacra bocsátásával tönkre tette.

Most nem csinált borokról, de idegenből importált, a mi hegyeink termékeivel minőség tekintetében nem is versenyezhető, gyenge termékeknek, a mi vidékünk termékeként való kereskedelmi forgalomba hozásáról van szó.

Törvény tiltja, hogy bortermés más borvidék termékeként hozassék forgalomba.

Legyünk résen. Ha most, mikor a borkereskedelem kezd némileg megindulni, elnézzük, hogy a szilágy-somlyói borok jó neve alatt kerti vinkók és gyenge minőségű homoki termékek bocsáttassanak forgalomba, né csodálkozzunk rajta, ha a jó hegyi borok közvetítésével foglalkozó kereskedői világ vidékünket hosszú időre el fogja kerülni.

Böloni Sándor

Ébredés!

Előre kell bocsátanom, hogy tévedésben van a polgármester ur akkor, amikor azt hiszi, hogy ezen lapokban megjelent és a város közügyeit tárgyaló cikksorozatok egy ember nézetét tolmácsolják.

Nem úgy van az! Ez nemcsak többeknek, hanem az adófizető polgárok zömének ébredése, még pedig olyan ébredés, hogy a polgármester ur válaszában adott altató pirula az álmot egyáltalán nem hozza szemünkre.

Mi már régen ébren vagyunk és nem szándékozunk mindaddig elaludni, amíg azt nem látjuk, hogy keserves verejtékünkkel keresett filléreken, melyeket a város pénztárába hordunk össze, olyan alkotások nem jönnek létre, melyek nemcsak egyesek, hanem édes valamennyiünk érdekét szolgálják. Ismétlem, a polgármester ur cikke nemcsak hogy hallgatásra nem bír bennünket, hanem a türellem és bizalom terén a hitel teljesen kimerülve, folytonosan résen és ébren fogunk állani.

Éppen ezért engedje meg a polgármester ur s ne vegye rossz néven, hogy becses válaszára (melynek már egyszer ideje volt) viszonzást adjak, a mely ime itt következik:

Csak kevés türelmem s bizalom előlegezésének kérése mellett fejező be városunk polgármestere „Még egyszer az 1906. évi költségvetés” címén közleményemre adott válaszáat.

Sokat kér a polgármester ur s talán lehetetlent is. Türelmet! Hisz türelmünk birakfürelem volt s az évtizedes várakozás után ne csodálkozzék a polgármester ur, ha az talán el is fogyott. Bizalmunk, mely a vakhitűségig előlegeztetett s tartatott meg a mindenkor vezetőknél napjainkig, az évtizedes csalódás folytán az megingott, hitünk, reményünk kialvóban, mert hisz fokonyként súlydünk alá, esünk vissza s e maradiság s az önző érdek szolgálatának fokozatos növeése látára a türellem és bizalom ismételt előlegezését bizony tőlünk már egykönnyen nem várhatják.

Ne csodálkozzon azért a polgármester ur, ily körülmények között, ha tollunk epébe mártva, olykor-olykor támadólag, élesen fog.

Nem kifogásolom, sőt elismerem én is, hogy a polgármesteri és rendőrkapitányi fize-

tések emelését a tanács (és nem a képviselő) a törvény rendelkezéséből kifolyólag állította be.

Kifogásolom azonban azt és kétségbe is vonom, hogy eme fizetésemelések a közgyűlés hivatkozott határozatához képest lettek volna beállítva. A képviselőt tekintettel a város zilált pénzügyi állapotára, már több ízben kimondta, hogy fizetést nem emel, nem emelhet, mert nincs miből.

Sajnálatos tény mindenesetre, hogy a tanács oly kitartóan fozszirozza a fizetésemelést akkor, midőn az pár évvel ezelőtt bár szerényen, de emeltetett.

Hiszem és tudom, hogy a tisztviselői karnak a fizetés emelésével munkakedve fokozódnék, — de engedelmet kérek, ha a munkakedvet csak fizetésemeléssel lehet fenntartani és fokozni, akkor sem a tisztviselők nincsenek velünk, sem mi nem lehetünk velük megelégedve. Kölsönösen kell áldozatot hozni városunkért.

A város közönsége midőn adófillereit befizeti, azt igen sokszor önmaga és családjától vonja el, a reája rótt köteleességeknek azonban megfelel. Teljesíték azért a tisztviselő urak is köteleességeiket lelkiismeretességgel pontosan, dolgozzanak ne csak pénzért, de városunk előhaladása és boldogulása iránti lelkesedésből is, mert sok a tennivaló! Rendezzük előbb s hozzuk helyre a mult sok és nagy mulasztásait s csak azután beszéljünk fizetésemelésről. Ki elégedetlen veljével, úgy gondolom, az erővel nem tartatik.

Hajlandók vagyunk a mi városunk tisztviselőit éppen úgy dotálni, mint az állam, vagy vármegye, hiszen ez e lapok hasábjain megjelent cikkekben kifejezésre is jutott. Hogy azonban ez megtörténhessék, kevés türelmem és bizalom előlegezését kérjük. A mai polgármesteri és rendőrkapitányi teendők a mostani fizetéssel arányban állanak. A javítást kétséget kizárólag a kisebb javadalmazású tisztviselőknél fogjuk kezdeni.

A rendőrlégénység számának egygyel apasztására, a rendőrmesteri állás beszüntetésére, a mértékhiitelesítő szolga pótlékaira vonatkozó javaslatomat továbbra is fenntartom.

A kiegészítő végrehajtó állandó alkalmazását feleslegesnek tartom most is. Szükséghez mérten alkalmaztassék az kétszer, 2—2 óra, melyre 240 korona elég. Ha tehát nem is az

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája

A fegyver.)*

Minden vadásznak egyedüli törekvése, hogy egy oly fegyvert szerezhessen magának, a mely a vadászat gyakorlásához megkívántató összes igényeknek meg is felelhessen. Ez a törekvés, a mily egyszerű és kíváncs, ép oly kihívhatatlan is. Tudják jól, hogy akkor egy ily fegyvernek a sörétet és golyót egyforma pontossággal kellene továbbítani, már pedig a jelenleg használatban lévő sörétlővő fegyverek is egymástól annyira eltérő löképeket adnak, hogy ugyan e fegyvereknek a golyótovábbítási aránya számba sem jöhet. A kezdővadász rendszerint fegyverét nem hogy csak nem ismeri, hanem annak még löképeségéről magának fogalmat sem alkothat. A mi először figyelmét leköti és megragadja az a fegyver külalakja és kiállítása. A kezdővadász hamarosan azon van, hogy fegyverét elcserélje, vagy egy másikat szerezhessen, mi ötlet külsőleg is vadásziasabbá tegye. Ez ellenálthatatlan inger következménye aztán az, hogy némely vadásznak egész fegyvergyűjteménye van, de viszont nincs közte „gyakorlati” vagy „használatos” egy se.

Ezen körülmény az első látszatra a vadász felületességét világítaná meg, de jobban vizsgálódva rájövünk, hogy egyrészt fejletlen

honi fegyveriparunk, másrészt pedig az egész országot elárasztott külföldi gyárak selejtes áruinak a beözönlése képezi a valódi okot. A mi hazai fegyveráru-kereskedőink túlnyomó része még csak szakképzett személyzettel sem rendelkezik, a kiszolgálásra meg pláne kiérdemült fűszer-, norinbergi- vagy divatárus segédek alalmazznak, kiktől egy kissé gyakorlatlan vevő még csak felvilágosítást sem nyerhet.

Ennek ellenkezője a külföldi fegyvergyárak és árudák diszes katalógusainak mesészerű ígéretei, mik nem csak a körülményes leírásra szorítkoznak, hanem a technikus-terminusos kifejezésekkel — miket a szakembereken kívül, egy vadász is alig ért meg — olyan dobálózást visznek véghez, hogy elvégre, ha még a végén odabiggyesztett „néhány évi jó-talás”-t is figyelembe veszi az érdeklődő, biztosra vehetjük, hogy egy „folyt acél csővű, új rendszerű” fegyverrel gyűjteménye meg fog szaporodni.

Ez az élelmesség, sajnos, nálunk csak a külföldi portékák „részletfizetés melletti” terjesztésére van utalva, de itt sem tudott magának direct tért hódítani, és a „fenséges vadászhajentekkel dusan ékített hamerlesek” kénytelenek a grammophonok, kodakok és könyvszekrények társaságában szerényen meghúzódni és tekintettel arra lenni, hogy löképeségüket, az árjegyzék címlapjának tanúsága szerint is egy tekintetre megállapították, Ha még ennek sem hinni, magyarral, akkor az összes napilapok mellé csatolt hirdetésben láthatólag egy, „a világra is fegyverrel jött” hazánkfia — garanciát nyújtana.

A magyar puska-műves-ipar híres volt még csak nem is olyan régen, a vadászati és fegy-

veradó-törvények létrejötte előtt; de különösen az állami vámtörvény behozataláig. A vámtörvény lehetővé tette az osztrák vadászfegyverek korlátlan beözönlését, a selejtes tucatgyári árukkal a vasáru és puska boltok elárasztva lettek. A hazai kisipar készítményei teljesen leszorultak a forgalom teréről s ennek következtében a számos éveken, majdnem évszázadokon át virágzott puska-műves-iparunk teljesen megsemmisült. Az akkori puska-művesiparunk pedig nem kezdetleges volt, hanem oly magas színvonalon állott, hogy minőség tekintetében kisipari fegyver-gyártmányainak a világ legműveltebb nemzeteivel kiállották a versenyt. De bizonyos tekintetben még felül is multak; a fémrészek vésésében és az ötvözésben pedig valódi művészek voltak. Ezeknek a mestereknek manapság még a hírük is alig van meg, csak egy-egy fegyvergyűjtő kiváló gyűjteménye, mint pl. a Dr. Wartha Vince úré is, tesz tanúságot a magyar puska-iparművészet remekeinek létezéséről. Ezek a készítmények azonban nem csak „szemre” voltak tetszetősek, hanem mint kitűnő lövő vadász-szerszámok is, első helyet biztosítottak maguknak.

A régi mesterek közt is kiváló helyet foglalt el az öreg deveseri Brusch a Vencel, ki a Gróf Lamber g családnak volt udvari puska-művese. A régi „Kirner céget” megalapító Kirner Józsefnek „lőcsővei” is nagy hírnévnek örvendtek. Az öreg Benes Endre is évtizedeken át készítette a jobbnál jobb lövészerszámokat; továbbá az öreg Ludwig, kinek kis műhelye az Országúton (a mai Múzeum-körut) 25 évig állott fenn, hihetetlen jó puska-speciálitásokat készített. A jól ismert Zoller, a francia világhírű orosz-

lánvadász, Gerard-nak is ő készítette a golyómintákat, meggazdagodva tért vissza hazájába — Svájcba.

A vidéken is sok híres puska-művesek laktak, kifogástalan, pontos, jó vadászfegyvereket készítve. Örömmel lehet konstataálni, hogy jelenleg a fővárosban lévő újabb generációból származott „puska-művesek” is átérték, hogy csak úgy boldogulhatnak, ha szolid és jó kivitelű fegyvereket készítenek és készítenek is, csakhogy, igaz, a gyárakkal a versenyt fel nem vehetik olcsóság tekintetében; de a mit készítenek, az legalább „fegyver” és messze felülmúlja a puska boltok és áruházak nagy hangan hirdett selejtes tucatáruit.

A modern fegyvertechnika haladásával keletkezett gép-puskák és távesőves instrumentumok a vadászatra egyáltalában nem alkalmasak, csak arra valók, hogy hihetetlen távolságból megmocsolják és megsebezzenek a vadat — miben később feltalálhatlanul elhullva, döggé válnak, — hogy a ragadozók martalékául szolgálhassanak. Apró vadra sörétes puska használunk 80 lépésig, némely messzehordó puska, hazardirozva löve, 120 lépésig is szuperál, de ez kivételes állapot, szabályul venni nem lehet. A töltények ok- és célszerű készítésével a lövés erejét fokozni, illetve szabályozni lehet, de semmiesetre sem állhat fenn az a téves hit, hogy a fegyver löképeségét annak magasabb ára fokozni tudná; vagyis mentül drágább egy puska, annál jobban löne. A fegyver löképeségének fontos tényezője a csőfurata; látjuk pl. az amerikai Winchester-féle fegyvereknél, hogy ezen fegyverek kivétel nélkül, mind kiválóan lönek és a megfelelő sörétet a legnagyobb távolságra ölképesen hordják; pedig az ára csak 130

*) Mutatvány a „Vadász naptár” 1906-ik évi folyamából. Szerkesztő: Remetei Kóváry János.

egész 600 korona, de 360 korona teljességgel törölhető. A kisegítő végrehajtóra az ex-lex állapot megszűnté után lesz csak szükség. Miután többnyire az állam érdekeit lesz hivatala szolgálai, nyomoruságos viszonyainkat tekintve, megfelelő előterjesztésre munkaerőt lehetőleg az állam fog adni.

A kövezet javításra vonatkozólag csak azt jegyezzük meg, hogy megrendeltük már azokat a ménkü nagy falabakat és hogy azok kárba ne vesszenek, mindaddig, míg rendes aszfaltjárdához nem jutunk, kövezetjavításra egy fillért sem áldozunk. Még is neveltséges az, hogy a tanács még mindig csak javítani akar s az ökrök lábait félti, bennünket meg a sárba fullaszt.

A polgármester ur válaszában írja, hogy a tanács foglalkozik a járdák kiépítése tervezetével. Hát én arra kérem, hogy azzal ne csak foglalkozzanak, de azt sürgősen készítsék is el, nehogy megtörténhessék, hogy a tanács megszokott előtanulmányozása évtizedekig tartson.

Az előleg törlesztését is keresztülvihetőnek tartom, esetenként adjon itt is fedezetet a képviselet.

A baromvásártér rendezésére előirányzott 2000 koronát feltétlenül törölni javaslom. Nem azért, mintha az rendezésre nem szorultna, hanem azért, hogy az hiába kidobott pénz ne legyen. Indokolt előterjesztést tessék csak tenni polgármester ur felsőbb hatóságunkhoz, s bizton hiszem, hogy időhaladék kieszközölhető. Addig a város szabályozási tervét készíttessük meg. Ne ijesztgessen azért a polgármester ur a vásártartási jog megszűntetésével, hisz éppen az a cél, hogy állandó helyre építsünk egy modern vásártér.

Az utcai világításra előirányzott összeg nem éppen azért nem volt elég, mert a lámpák száma 25-el szaporodott, (azóta talán még sötétebb van) hanem azért, mert ellenőrzés hiányában e címnél is úgy gazdálkodtak, mint a csáki szalmájával. Föltétlenül törölendő azért az 1905. évi világítási hátralék címén a költségvetésbe szurt 800 korona. Az előző évi könnyelmű gazdálkodást legalább e címetnél hozzák be, mi az 1906. évi tavaszi és nyári hónapokban könnyen keresztül vihető.

A mértékhiitelesítőnél a polgármester ur közleménye szerint szükséges egy új mérleg 150—180 korona értékben, akkor erre 280 koronát előirányozni felesleges.

A tűzifa beszerzése címén tett törlési javaslatom most is fenntartom, annyival is inkább, mert maga a polgármester ur válaszában is beismerte eme szerencsétlen gazdálkodás eredményét, hogy a város saját fája majdnem annyiba van, mintha az készpénzben szereztetett volna be. Ha tehát a városnak 1906. évre fája van, kérdem akkor a polgármester urat, miért nem lehet hát törölni az 1906. évi tűzifa beszerzésre előirányzott összeget? Elég ha felvesszünk a tavalyi hátralékra 777 koronát.

Kétségbe vonom a polgármester ur azon állítását is, hogy a napdíjasok száma apaszkodó nem volna.

Ha növekedik is a városul a munkaszaporulat, azért azt két irnok és két napdíjossal még mindig el lehet végeztetni, csak egyszerűsíteni kell az ügykezelést amennyire csak lehet. Vezesse be saját hatáskörében a polgármester ur a közigazgatás egyszerűsítését, intézzék el, lássák el az ügyeket rövid uton s a szomszéd szobában levő hivatalokkal közvetlenül érintkezzenek s ne átiratokkal vesződjének és késleltessék az ügyek elintézését. Szégyenletes csigalassúsággal dolgoz-

korona. Így van a készített kétesöví vadászfegyvereknél is, hogy valaki fegyveréhez tölténykidobót (ejector), vagy más agyazatot, minőséget, vagy vésetet kíván, ez mind csak kényelmi és külalakra vonatkozó körülmény, mi a fegyver árát lényegesen emeli, de a lövőképességet semmivel sem befolyásolja. Részemről sok, különösen külföldi valóságos remek kiállítás és compicált szerkezetű fegyvert láttam, miknek lövőképességük semmi vagy legfeljebb közepes volt, de gazdájuknak majdnem egy vagyonba került; de viszont nekem is volt és másnál is láttam igen egyszerű, még csak nem is tetszetős fegyvert, — bámulatos lövőképességgel.

Nagy vadra általában golyós fegyvert használunk. Ha most már figyelembe vesszük, hogy 200 lépésig rendszeren, saját szemünkkel irányítva jó, 300 lépésig megálló vadra szép lövést tehetünk: körülbelül tisztába is lehetünk, hogy a vadász igényeinek egy jól hordó expressz puská minden tekintetben meg is felel, természetesen mindkét csőve golyóra készítve.

A hármas (drilling), sőt négyes is, csak szolgálati fegyvernek valók és arra jók, hogy a vadász zavarában sohse tudja, hogy melyiket állítsa be a lövés pillanatában és ha lövését le is adta, az rendszeren nem akarától függőleg eszközöltetett.

A gyakorlati vadász minden igényeinek egy jól hordó két csővű puská meg is felel.

nak ma ugyannyira, hogy a már elintéztet ügy három hónap multával kerül a fél kezéhez.

Ha azonban a polgármester ur válaszában irt meggyőződésétől jövőre sem állna el, úgy a képviseletnek kell erőlyes ellentállással és ellenőrzésével meggyőzni arról, hogy ha már a miniszterium meg is állapította a munkaidőt, de annak betartására felügyelni első sorban a polgármester ur kötelessége s ne nézze el, hogy az irnok, sőt a tisztviselő urak is tétlenül ülve, esetleg fél napokig távol legyenek az irodából.

Dolgozni és dolgoztatni, felügyelni, rendelkezni s nem pedig új kisegítőket felvenni. Eddig a polgármester ur válaszára.

Van azonban a város fejlődése és vagyoni érdekei megvédése biztosítására nézve egy pár egészen új javaslatom espedig:

A költségvetési javaslat 1. és 2. tételeiből, mint takarékpénztári betéteiből ki kell fizetni a Krasznamegyei takarékpénztárban levő Brüll Sámuel-féle tagbirtok után fennálló 31,800 korona adósságot. Ki kell fizetni, mert már az erdőalap 33,000 korona összegéből csak 29,923 korona 84 fillér van és ha ezen összeg továbbra is mint betét kezeltetnék, hát szépen lassacska elfogyna, mint a 200,000 koronából maradt összeg, mintegy 60,000 korona összeg is 9000 koronára apadt le. Ki kell fizetni, mert a béna gazdálkodás folytán már megszokták, hogy csak a készhez nyuljanak. Ki kell fizetni, mert a város anyagi érdeke is azt parancsolja, amennyiben betétjéért csak 4 1/2 % kamatot kap, míg ezen adóssága után 6 1/2 % kamatot fizet.

E javaslat ne csak megfontolás tárgyává tétessék, de azt elfogadni egyenesen kérem is a képviseletet.

A város fejlődésére vonatkozó és a kiadási tételeket növesztő indítványom még az, hogy irányoztassék elő már most mintegy 3—4000 korona a városi szabályozási terv elkészítésére.

Összegezve a mostani és előbbi javaslatom, azt az e tárgyban rövidesen összeülő képvisleti közgyűlésnek az alábbi módosítással ajánlom elfogadásra, akkor a szabad gazdálkodás megszűnik s a deficit is elenyézik és nem fog kelleni 42 % pótdadó sem.

Törölendők: a polgármesteri fizetésemeles 2000 korona, a rendőrkapitányi fizetésemeles 200 korona, két napidíjas 1200 korona, rendőrmester és egy rendőr fizetése 1060 korona, ezeknek ruházata 400 korona, Brüll Sámuel-féle kölcsön kamata 2067 korona, városház és ovoda fűtésre 950 korona, betegek élelmezése a tavalyi előirányzat szerint 120 korona, irodai szükségletek címén 1200 korona, pénzbeli irodai átalány 248 korona, épületek jókarban tartása 5150 korona, kutak javítása 350 korona, fuvar és napdíj 600 korona, mértékhiitelesítésnél 80 korona, kövezet javítás 1800 korona, előre nem láthatókra 1000 korona, visszavárandó előlegeknél 200 korona, Baromvásártér rendezésénél 2000 korona, kisegítő végrehajtó 340 korona, összesen 20,965 korona. A kiadás tétele szerint 89,555 kor. 48 fillér.

A bevételekből elesik a Brüll Sámuel-féle visszafizetendő adósság mint tőke kamatja 1287 kor. 90 fillér. Felsőmezei faiskola kert jövedelme 70 korona, összesen 1357 korona. Hozzáadandó még azonban a 25 % pótdadóból 13,500 korona, bikaréten lévő egy lakóház (új cím) 60 korona, bikalegőért (új cím) 100 korona, tenyesbikákért 1000 korona, összesen 14,660 korona. Lesz a bevételi tétel így 102,365 korona 91 fillér,

Ha valamelyik vadász magának egy jó vadász-fegyvert akar szerezni és osztrák gyárhoz fordul, első sorban is önmagát csalja meg, mivel az ausztriai gyárak sem állítanak elő fegyver-csőveket, hanem azt félig nyersen többnyire Belgiumból hozzák, a lehető legolcsóbbakat, miknek minőségét az összeállítás után még technicus sem tudja megállapítani. Ha pedig ezen rendelmény teljesítését „magyar puskművesre“ bizza, azt nemcsak hogy ellenőrizheti, hanem a fegyver készítése közben tetszés szerinti utasításokkal is elláthatja, sőt a mi fő, a fegyver belővésénél személyesen közreműködhetik és a rendelt fegyver mindennemű tulajdonságáról személyes meggyőződést is szerezhet. Tapasztalatból állítom, hogy a magyar puskműves minden tekintetben rendelkezésre különb fegyvert készít, mint akármelyik — osztrák! A vadásznak így nemcsak jobb fegyvere leend, hanem részben meggátolja a telhetetlen osztrák kapzsiság önkényes eljárását is és nemcsak szóval, hanem tettel is hozzá járul ama sokszor hangoztatott kívánságainak érvényre juttatásához, hogy: Pártoljuk a hazai ipart!

melyből levonjuk a 89,555 kor. 48 fillér kiadást, zárulni fog a költségvetés 12,810 kor. 43 fillér pénzmaradvánnyal.

A város vagyoni ügyeinek ily részleges tárgyalása után kijelentem, hogy tollam csak a közérdek szolgálata vezérelte s nem személy, de rendszer ellen szálltam és szállunk sikra, s ha van, vagy volt felszólalásainkban megszívlelendő, tegyék azt magukévá, kiket illet s öleljük fel a részleteket, hogy belőle a jövő boldogulása, fejlődése végre megtalálható legyen.

Somlyói.

Közgyűlés.

A szilágy-somlyói jótékony nőegylet berei Bartha Endréné elnöklete alatt f. hó 11-én d. u. 4 órakor a városháza tanácsatermében tartotta meg ezidei rendes közgyűlését. A nőegyleti tagok ez alkalommal nagy számban jelentek meg a közgyűlésen, melyet az elnök — a következő szép beszéddel nyitott meg:

Emberbaráti intézményünk, a szilágy-somlyói Nőegylet fennállásának huszadik évét töltötte be. Lehetetlen — habár futólagosan is — meg nem emlékezni arról a jóban, rosszban eltöltött husz évről.

Husz évvel ezelőtt néhány kivételes egyén, kiket nemesebb lélekkel, erőzobb szívvel áldott meg a Teremtő, — belátva selylő embertársaik nyomorát — megpendítették az eszmét egyesülésre — a helybeli szegények, árvák segélyezése céljából megalakult együletünk első tíz évének méltatása hatáskörömön kívül esik, de az utóbbi tíz év szoros összefüggésben áll nemcsak személyemmel, de a tisztikar és választmány legtöbb tagjával is.

Mindennek dacára hogy együletünk fejlődése többször megzavartatott, belső forrongás miatt — büszkén tekinthetünk az utóbbi tíz év eredményére. Megingott alapunk, mit e régi vezetőségűtől átvettünk, megkésztetődött, évi segélyezésünk nagy arányokat öltött, minden téren élénk tevékenységet fejtettünk ki.

S hogy mindezek dacára tevékenységünk még mindig a kezdet nehézségével küzd, oka ennek egyrészt az, hogy anyagi erőnk csekélyesége miatt még mindig nélkülözünk, ügyrendünk kifogástalan tervszerűségét, — másrészt e nehézségeken kívül számot tevő ama körülmény, hogy társadalmunk zöme, a társadalmi erők egyetértő ösztévékenysége iránt még mindig megbocsáthatatlan közönyösseget tanusít.

Jótékony együletünk harmadik évtizedébe lépve, tűzze ki feladatul amaz akadályok legyőzésével együletünk fejlődését egyesült erővel elősegíteni. Hogy mennyiben fog ezen magasztos törekvésnek, egyesületünk megfelelni, az tagjainak nemes lelkétől és ambíciós buzgalmatól függ. Tevékenységre, minden irányban elég tér és idő van.

Ezen küzdelemhez legszükségesebbh kellék a — szeretet — együletünk erkölcsi életének lüktető ereje. A szeretet vezéreszméje, kisér benünket nehéz utunkon, a szeretet nyitja meg előttünk a jóknak szívét, a szeretet erősíti lelkeinket a nehéz küzdelemben, a szeretet egyesíti sziveinket és serkent bennünket, szenvedő embertársaink iránti uralomra.

De fájdalom, a mai tulinomult, ideges kor társadalmából éppen ez hiányzik fenn és alatt egyaránt. Az önző szeretetlenség oka, sok erkölcsi nyomoruságunknak. Ez a divatos társadalmi betegség oka politikai elfajulásunknak, ez oka társadalmi életünk hanyatlásának és köznépünk súlyedésének, Hogy politikai életünk a hazafiasság nagy temetője, melyen a közérdek és magánérdek vív élet-halál harcot — fájdalom nyilván való. Hogy társadalmunk alsó osztálya a züllés fokán áll, hogy a létért való küzdelemben elernyed, mert hiányzik a küzdéshez szükségesített erkölcsi és vallási alap érzelem.

Figyeljük meg őket, a férfi gyűlölettelve a jobb módúak iránt, kötelességgel lelkiismeretlenül felületesen végzi, keresemnyét csak részben fordítja családja javára, a nagyobb részt elnyeli az ital. Isten iránti kötelességgel ima helyett káromlással fizeti le. A nő, egy phisicailag kimerült, lelkileg eldurvult, elkéseregett lény, anyai kötelességgel panaszszal telve teljesíti. Gyermekük lelki nevelését teljesen mellőzi, kifogyhatatlan elégedetlenségükkel és iszákosságra hajlandó természetükkel, már a legszegényebb korban belecsepegtetik gyermekük szívébe a dologtalanságra való hajlamot. A társadalom emberbaráti intézményeinek jótéteményeit, irántuk tartozó köteleknek tekintik.

Lelkem mélyén, megrendülve tapasztalom sokszor, hogy mikor az ember legnagyobb hálára volna kötelezve Teremtője iránt, mikor minden szavának imának, és minden érzelmének kegyelotesnek kellene lennie, ép akkor támadnak fel lelkében a legundokabb indulatok, fékevesztett lelkének szörnyei.

A társadalom lenne hivatva ezen bajon segíteni, igen ám, de a mai társadalom a maga önző szeretetlenségében ezzel keveset törődik, s hogy a felelőség terhétől meneküljön, utal az iskolákra. De azt beláthatjuk, hogy egyedül az iskola nem elegendő minden erkölcsi nyomoruság orvoslására. Ha társadalmi téren nem segítünk bajaikon — az iskolának hiába lesznek valláserkölcsei irányelvei, mert pusztá elvek maradnak, megtestesülni, realizálódni, nem fognak azok soha.

A mindennapi élet problémáit megfejteti, beteg társadalmat meggyógyítani, életre ébreszteni nehéz, nagy feladat. De ha jótékony egyesületünk ez irányban komoly aktióba lép, tevékenységével nem csak szenvedő embertársai nyomán lesz segítve, de az együttes munka és küzdelemben társadalmi érintkezéseinknél lehull az elválasztó jégfal, mely sziveinkbe a szeretet érzelmét megfagyasztotta.

És hogy hivatásunk magaslatára emelkedjünk, szükség lenne egyelőre keresztényi szeretetet gyakorolni, minden téren és mindenkiel szemben. Mert a már erős gyökeret vert bajokon csak türelemmel és kitartással segíthetünk. Egy csapással nem győzhetünk, mert a mely fának fejszével megyünk, az nem fog gyümölcsöt teremni, pedig a mi fánk-nak virágozni és gyümölcsözni kell.

Törekedjünk önmegtagadással az igazi emberszeretet magaslatára jutni, törekedjünk a magasztos eszméhez társakat szerezni, törekedjünk a mennyire lehetséges — a társadalom vérebe oltani az emberszeretet magasztos eszméjét. Küzdjünk egyesült erővel, s hogy kevesen vagyunk küzdők, az törekvéseinket ne lankassza, sőt fokozza s bármily csekély lesz is az első eredmény, de a remény jótékony érzelmét csepegteti lelkünkbe.

Egyleti életünk ezen erkölcsi mozgalmát becses érdeklődésükbe ajánlvá, annak kivételét együttes működésükre bízva, felhivom figyelmüket egyleti titkáruk és pénztárnokunk jelentéstételére, a közgyűlést megnyitom.

Ezután Dr. Markovits Jakab egyleti titkár terjesztette elő évi jelentését, majd pedig a számvizsgáló bizottság nevében Riebel Károly egyleti ellenőr tette meg jelentését. A jelentésből kitűnik, hogy a nőegylet mult évi 4109 K 67 f. tevő vagyona az 1905. évben a sok segélyezés dacára 406 K 02 fillérrel szaporodott; vagyis az 1905. évben az egylet vagyon 4515 K. 69 fillért tesz ki. A közgyűlés Dr. Láng Jakab egyleti pénztárnoknak a számvizsgáló bizottság előterjesztésére jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Erre a pénztárnok jelentése következett.

A jelentéseket a tisztújítás követte. A volt tisztikar és választmányt közfelkiáltással ujra megválasztották. Elnökök: Bartha Endréné; alelnökök: Zsigmond Károly; titkár: Dr. Markovits Jakab; pénztárnok: Dr. Láng Jakab; ellenőr: Riebel Károly. Választmányi tagok: Balázs Zsigmondné, Balta Elemérné, Bogdán Istvánné, Barta Károlyné, özv: Czecz Károlyné, Gerecze Andrásné, Erdődi Lászlóné, Farkas Ödönné, Lázár Gyuláné, Dr. Láng Jakabné, Lukátsffy Ödönné, Frankovits Ignáczné, Dr. Markovits Jakabné, Dr. Nádudvary Jenőné, Neszedva Jánosné, Mike Istvánné, Paskuj Józsefné, Riebel Károlyné, Szénássy Zoltánné, Schöntein Jánosné, Zsigmond Károlyné.

A közgyűlés az elnökő lelkes éljenzésével 5 órakor véget ért.

Különfélek.

— **Vasárnap a postán.** A nagyváradi m. kir. posta és távirda igazgatóságnak folyó hó 8-án 23350 szám alatt kelt rendlete értelmében, úgy a szilágy-somlyói, mint az összes környékbeli posta és távirda hivatalok folyó évi december hó 24-én, vasárnapon, az összes kezelési ágaknál, a hétköznapi előirt hivatalos órákat tartanak.

— **Esküvő.** Néhai Kálmán Menyhért, kir. táblai bíró és neje kedves, szép leányát, Mannát a folyó hó 3-án vette feleségül Papp Dezső honvédhadnagy. A délelőtti házasságkötést, amely alkalommal tanukként Somogyi Kálmán, árvaszéki ügyész és Juhász Kálmán, honvéd százados szerepeltek, délután a róm. kath. templomban az egyház áldása követte.

— **Közgyűlés.** A helybeli izraelita jótékony nőegylet Barta Károlyné elnöklete alatt ez idei rendes közgyűlést folyó hó 17-én, vasárnap délután 2 órakor tartja meg.

— **Tanitók szabadságideje.** A vallás-és közokt. miniszter több esetből folyólag ki-mondotta, hogy államköltségvetés hiányában legszükségesebbekre sem rendelkezvén fedezettel, ezental betegség, vagy bámi más okból huzamosabb ideig tartó szabadságot tanítóknak és tanítónőknek csak ugy engedélyez, ha a szabadságot igénybevevők maguk fizetik a helyettesítés díját.

— **Gyermekeledadás.** A szilágy-somlyói róm. kath. leányiskola és nevelőintézet növendékei szíves műpártolókat segítők közreműködésével 1905. évi december hó 17-én, vasárnap, a helybeli városi színházban, az iskolafentartási alap javára, jótékonycéllal előadást rendeztek. Műsor: „Téli regé.” Daljáték. Szövegét írta: Várady Antal. Zenéjét szerették Erney József és Poldini Ede. — Személyek: Tál: Erdey Ilka. Éj: Bucs Kornélia. Gyermekek: Kapitány Mari, Niesz Ida, Cziffra Irma, Barna Erzsike. Pásztorok: Csillag Róza, Bikfalvi Erzsébet, Bohaczel Kostancia, Pöngyal: Barna Ilona, Száva Katalin Balog Róza, Kálló Etelka, Bálint Teréz. Angyalok: Balog Anna, Széchenyi Ida, Széchenyi Mária, Szabó Katalin. Királyok: a) Gáspár Kálló Hermin. b) Menyhért: Cséh Irén. c) Boldizsár: Lukács Erzsébet. 2) „Betlehemi jászol.” (életrajz). „A szegény árva karácsonya.” Költemény. Szavaltja Cziffra Irma. Kezdeté d. u. 4 órákor. Helyárak: Kőrszék 1 korona, Zártárszék 80 fill. Gyermekek 20 fillér. Jegyek Konecsny János kántor urnál kaphatók.

— **Köszönetnyilvánítás.** Korán elhunyt szeretett drága gyermekünk temetésén megjelentek fogadják legmélyebb köszönetünket. A Lázár-család.

— **Figyelemztetés** a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése stb. tárgyában. A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta kőzönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használható. Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zással többszörösen és jó szorosan átkötni, a zással kereszteszűzést pedig pecsétviasszal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezetéki és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzeteiben ezenkívül a kerület utca, házszám, emelet és ajtó jelzése stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra írandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra írt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címet összes adatait, feltüntetve papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címet leesné, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címet részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címet, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címeit, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonna 2 kgr, egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.). A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja. Nagyvárad, 1905. december hó 4-én. R. uter, s. k.

— **Köszönetnyilvánítás.** A mi nemeslelkű közönségünk szép tanujelét adja jótékonyágának, bebizonyítva azt, hogy gyűjtések alkalmával nem kényszerűségből adta feljüket, hanem jó szívének természetes megnyilvánulása. Eszerint áldozott a jótékonyág oltárán. Mert ime most, midőn egyetlen tapintatosan óhajítja elkerülni a kényszernek még csak látszatát is, midőn mellőzi a kéregető kellemetlenségeit, a mi áldott szívé közönségünk önként nyújtja szokásos karácsonyi adományát szegényeink számára. Ujabban adakoztak: Domy Lászlóné, Merk Jánosné, Mike Istvánné, Lukácsffy Ödönné, Faragó Sándorné 2—2 koronát, Jenőffy Piroksa 1 koronát. Fogadják érette az egyetlen leghálásabb köszönetet. Özv. Bartha Endréné, elnök.

— **Gyászír.** Már özv. Fejérdy Ferencné szül. Bartos Juliánna úgy a maga, mint gyermekei és rokonai nevében is fájdalommal tudatja a szeretőt jó férj, gondos apa, testvér, rokon és jóbarát Id. Fejérdy Ferenc könyvkötő mester, életének 47-ik, boldog házasságának 27-ik évében folvó hó

10-én d. u. 6. órákor váratlanul történt gyászos elhunytát. Könnyezve álljuk körül a koporsót, mely az előttünk mindig kedves és soha el nem felejthető jó férjnek s édes apának a tetemét rejtje magába. Fájdalmunk boruján csak a hit derűje hat át, mely felemel, megvigasztal s mindig az Isten akaratán való megnyugvásra tanít. Az elköltözött drága halott porrézei folyó hó 12-én d. u. 2 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint az anyaföldnek átadatni. Emléke örökké élni fog közöttünk! Nyugodjék csendesen! Zilah, 1905. évi december 11-én. Fejérdy Ferenc, Fejérdy Béla, Fejérdy Akos, Fejérdy Viktor, gyermekei. Özv. Fejérdy Ferencné, mostoha anyja. Özv. Tatár Andrásné, sz. Fejérdy Róza, testvére és gyermekei: Tatár Ilka és férje, Tatár Dezső és neje, Tatár Endre; Fekete Mária és férje, mint az elhunyt testvéreinek gyermekei. Urházi József, nagybátyja és gyermeke: Urházi Zsuzsa férj. Erdődi Károlyné és gyermekei. Bartos Róza férj. Glöchner Viktorné, Bartos Agnes özv. Fátó Endéné és gyermekei, Bartos István neje és gyermekei, sógor és sógornők.

— **Istennek nevében!** A siketnémákat gyámolító debreceni egyesület, mint minden évben, akként az idén is örömmünneppé óhajítja avatni gyámoltjai számára a szent karácsonyt. Mikor az egész keresztény-világ örvend emlékünneppén a Megváltó születésének, a siketnémáknak is örvendezniük kell, mert senki emberfia olyan sokat nem köszönhet az Üdvözítő földi pályának, mint a siketnémák, akiket a legkínosabb rabságból váltott ki s emelt emberi színvonalra. Am a helybeli siketnéma-intézet zsenge koru növendékeinek értelme még nem eléggé fejlett arra, hogy isteni szabadtójuk értékét való mánkalkodással megérthetnék, hogy hála fejében öröme gyulhatna szívük örömtelen világa, mikor mindenkinek ajakáról dicsőítő ének szál az ég felé. Az ő világuk inkább még csak a külsőségek világa és ami lelkükben mint sejtelenül él, az is a külsőségek ápolásával nevelhető nemes lelki tartalommal. Alkalmasabb alkalom, mint a szent este, mint a karácsonyfa fénye, ragyogása, nincs arra, hogy a szunnyadó, magasztos emberi érzelmek életre ébresztessenek, hogy a lelki sívárság virágos kertté varázsolassék át. Az a szelid arcú, égi angyal, kit a gyermeki álom annyiszor lát, ki után a gyermeki kedély két karját kitérve vágyakozik, a boldogságot vive magával, kopogtat ilyenkor a szegény és gazdag hajlékának kapuján. Érzékeny szívű embertársaink! Küldjétek el ezt az égi jövevényt karácsony estéjén a siketnémák hajlékába is! Hadd legyen egy évben egyszer ott, a szomorúság tanyáján is öröm! Hadd fakassza szóra ajakait annak a 49 siketnéma tanítványnak a mi irántuk érzett felebaráti szeretetünk. Az intézet igazgatósága (Csapó-utca 35. sz.) a siketnémák karácsonyfájára érkező akár pénzbeli, akár természetben való ajándékokat hálás köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáznia fog. Debrecenben, 1905. december 10-én. A siketnémákat gyámolító debreceni egyesület igazgató tanácsa.

— **A budapesti áru- és értéktőzsde köréből.** Felhívás. A tíz évig tartott üzlettelenség folytán felgyülemlett vagyon természetes következetességgel keresi a gyümölcsöző elhelyezést és miután a külsőből álló közgazdasági átalakulás és nemzeti befektetések a magyar értékek áremelkedését okvetlenül maguk után fogják vonni, — Brünauer és Thein törv. bejegyzett jogosított tőzsdeügynöki cég, (Budapest, V., Akadémia-ut 6.) közzé teszi, hogy ezen tőzsdén a hozzá érkezendő megbízások alapján, a kereskedelmi törvény, — valamint a tőzsdeszabályzatoknak, szigorú betartása mellett és kivétel nélkül csak is föltétlenül szolid ügyleteket, — közvetíteni hajlandó.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szilágy-somlyói jótékony nőegylet által december hó 2-án rendezett fillérestélyen jegyeiket megváltották, illetve felülfizettek: Heltai, Sándor Dr. Nádudvary Jenőné 5—5 korona. Lukács Ferenc, Dr. Markovits Jakab, Dr. N. N. né 4—4 korona. Dr. Szakács Balázs, Dr. Láng Jakab, Barta Károly 3—3 korona. Mile Mihály, Halmágyi Géza Simonek Gotthárd, Porjesz Sámuelné, Merk János, Balta Elemér, Marikovszky Kálmán, Szabó Tibor, özv. Bartha Endréné, Fischer Jenő, Moni Gyula, Csizsár Zsigmond, Balázs Zsigmondné, Hart Gyula 2—2 korona. Láng József, Farkas Ödön 2.80—2.80 fillér. Gerece András 2.60 fillér. Konecsny János 2.40 fillér. Dr. Gáspár Gyuláné 2.20 fillér. Balta Elemér, Marikovszky Kálmán, Szabó Tibor, özv. Bartha Endréné, Fischer Jenő, Moni Gyula, Csizsár Zsigmond, Balázs Zsigmondné, Hart Gyula, Mile Mihály, Halmágyi Géza, Szélessy Kálmán, Székely N., Simonek Gotthárd, Porjesz Sámuelné, Merk János 2—2 koronát. Dr. Láng Jakab, Barta Károly, dr. Szakács Balázs, Supka László 3—3 kor. Spitz Zsigmond 1.80 kor. Lukácsffy Ödönné, Frankovits Ignác 1.60—

1.60 kor. Lovag Riebel Károly 1.50 kor. Sziszek Sándor 1.40 kor. Brüll Jónásné 1.20 kor. Lázár Jánosné, Tóth Károly, Nuridsán Mihály, Dratsay József, Papp László, Bogdán Istvánné, Dobolyi Gizella, Bogdán István, Bárány Mihály, Sütő Károly, Brüll Sámuel, Récsy Zsigmond, Moni Imre 1—1 korona. Szélessy Kálmánné, Sikó Pálné 80—80 fillér. N. N. Tordai Gergely, György József, Burdus Sándor, Sárvári Sámuel, Seress Mihály 40—40 fillér. A fillérestélyen Koszta Ferenc és Rácz Kálmán zenekara a jótékony cél érdekében a zenekarnak felajánlott díját elengedte, mely szíveségükért a nőegylet e helyen is köszönetet mond. Fogadják a nemes szívű adakozók a nőegylet hálás köszönetét. Szilágy-somlyó, 1905. december 7-én. özv. Bartha Endréné elnök.

— **Magyar Remekírók.** A Franklin-Társulat remekíró-gyűjteményéből, mely a Magyar Remekírók címmel ötvenöt kötetben a magyar irodalom összes nagy íróinak minden számított munkáját tartalmazza, most jelent meg a nyolcadik ötkötetes sorozat. Im-már egész tekintélyes könyvtár az eddig megjelent negyven kötet, a mely igazi disze minden művelt magyar család könyvszekrényének. Az új sorozat egyik kötete (40. kötet) befejező kötete Tompa munkáinak, a melyeknek négy teljes kötet jutott a gyűjteményben. A most megjelent utolsó kötet Tompa költészetének talán legértékesebb termékeit, a népregéket és a virágregéket foglalja magában. Ezt a kötetet Léay József rendezte sajtó alá. A gyűjteményben, most megjelent 11. kötete Kisfaludy Sándor munkáinak második, befejező része, s irodalmunk e nagy alakjának csaknem összes regéit tartalmazza, Heinrich Gusztáv bevezető tanulmányával. Értékes kötete az új sorozatnak a gyűjtemény első kötete, a mely Balassa Bálint válogatott költeményeit és Zrinyi Miklós Szigeti Veszedelemét foglalja egybe Széchy Károly két hatalmas tanulmányával. A gyűjtemény 32. kötete Kemény Zsigmond tanulmányait illeszti be irodalmunk remekei közé, s méltán, mert e kevésbé ismert munkái a nagy regényírónak, esszé-irodal-munkának igazi gyöngyszemei. A kötet tartalma a következő: A két Wesselenyi Miklós. Eszmék a regény és dráma körül. Arany Toldija. Erdély közléte 1791—1848. Vörösmarty Mihály. A nagyértékű kötetet Gyulai Pál rendezte sajtó alá, s ő irt a kötet elé gyönyörű bevezető tanulmányt is. Az új sorozat ötödik kötete (30. kötet) báró Bötvös József munkáinak első kötete. A nagy író apróbb szépirodalmi munkáinak válogatott gyűjteménye. Vigjátéka (üljen az egyenlőség), költeményei két elbeszélés és Gondolatainak egy sora; ez a tartalma a vaskos kötetnek, a melyet Voinovich Géza rendezett sajtó alá és látott el bevezető tanulmánnyal. A kötetek élén szírók arcképe van R. Hirsch Nelli művészi rajzójából. A diszes kiállítás teljes gyűjtemény (55 kötet) ára 220 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre minden hazai könyvkereskedés útján. A még hátralévő tízenöt kötet felvételként ötkötetes sorozatokban jelenik meg.

— **Vadász-Naptár II. évfolyam, az 1906. évre.** Vadász-szakirodalomunk egy rendkívül érdekes és hasznos kézikönyve jelent meg. Ezen naptár úgy a szak, mint passzionátus vadászoknak nélkülözhetetlen utmutatóul szolgál. A mű összeállítás, szakszerű beosztása hazai vadászaink egyik legismeretbőjtő, Remetei Kőváry János vadászati író dicsőré, kit a magyar vadászok, valamint a magyar erdészek a szaksajtóból is nemcsak mint kiváló szakírót, hanem mint gyakorlati vadászt is ismernek. — A mű szerkesztéséhez Csikszentsimoni és ernyesi Lakatos Károly, Herényi Gothard Sándor és Dán Leó járultak hozzá rendkívül nagy tudást elaruló szakszerű közleményeikkel. Az év hónapokénti részeiben, nemcsak a vadak különféle vadászati módjait, tartózkodási helyeit és különleges szokásait, illetve természetrajzát ismerteti, hanem a vadak gondozására és tenyésztésére nézve is kimerítő utasítást ad. A fegyvertechnika, vívmányánál, valamint azzal kapcsolatosan a töltények készíttési módjával is behatóan foglalkozik, ismertetve annak előnyeit és hátrányait. A vad gereznáinak értékesítésére nézve pedig oly fontos ismeretességekkel látta el a vadászokat, hogy ezek figyelembe vételénél, az értékesítésnél igen tetemes haszonkülönbségre is szert tehetnek. Egy szóval gyakorlati használhatóság tekintetében minden vadásznak nélkülözhetetlen kézikönyve leand. Megjelent Budapestben, Ifj. Nagel Ottó kiadásában, VII., Muzeum-körút 2. Ara diszes vászonkötésben, számos szöveg közé nyomott képpel 3 korona.

— **Vaddisznóbőr mint a bizonyítás eszköze.** Nem mindennapi eset színhelye volt a huszti járásbírósnak K. albiró hivatalos helyisége. Katz Mór keselymezői kereskedő keresetbe helyezett Jakim Jura ugyanottani földmiveléssel szemben 50 koronán. A felperes állítás szerint kölcsön fejében adta

Jakimnak, aki az összeg átvételét el nem ismeri. — Tekintetes bíró ur — szól az alperes egyetlen egyszer volt 40 korona készpénzem életében, amikor a nagyságos Fejér Miklós képviselő urat választottuk, azóta se. Hogy állíthatja hát ez az ember, hogy ő adott nekem írás nélkül pénzt, hiszen nem képviselőjelölt. A hosszúnak ígérkező védőbeszédnek azzal szabta útját az ítélkező bíró, hogy a felperest megesketteti, vajjon tényleg kölcsönözte-e a szóban forgó 50 koronán. Mielőtt azonban az esketési aktus kezdetét vette volna, a jelenlevők negy konsternációjára Jakim ura egy avult vaddisznóbőrt huz elő gubája alól s így szól: — Az ötven koronát megfizetem tekintetes bíró ur szó nélkül, ha a zsidó erre a vaddisznó bőrre állvan eskszik meg, hogy adósa vagyok. Mondanunk felesleges, hogy a bíró nem adott helyt a bizonyítás eme új módjának — annyit azonban ide jegyezzünk kommentárul, hogy a babonas rutének azt tartják, hogy az eskü, melyet a vaddisznóbőrön állva tesznek le, ha az hamis volt, az Isten nyomban lesújt a hamisan esküvőre s nyomban vaddisznóvá változik akár csak Ullise is társa a Bolygó görög operetében.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi december hó 10-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelésügyi Ertesítőbe” az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyről a következő hivatalos adatokat közli: Lépfene: Réce, Szilágybala, Szilágyásmon. Takonykór és bőrféreg: Kárásztelek. — Juhhimlő: Oláhaholy, Orbó. — Rühkór: Nagyabajom, Tasnádszarvad ló. — Bivaly-vész: Vármező. — Sertésorban: Bőősháza, Mosóbánya, Halmosd, Ipp. — Sertés-vész: Magyarkecel, Felsőberekcső, Illés-falva, Vadafalva, Erked, Vaskpu, Tihó 16 u.

— **Könyvnyomdánkban egy jó házból való 13—14 éves fiu tanulól azonnal felvétetik.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

Feladasi hirdetmény

A Szilágy-nagyfalusi volt urbéresek tulajdonát képező, Szilágy-nagyfalu község határában fekvő mintegy 360 kat. hold kiterjedésű beerdősült erdőterületén található 80% tölgy és 20% cserfából álló, mintegy 30,500 üm³ hasáb és 20,900 üm dorong tűzfára (1m—1m—1.25 m) becsült lábon álló összes faanyaga, melyben mintegy 4000 drb. kiszámlált, vasuti talpa, távirat, telefon oszlop, bányafar, épületfa és egyéb műfára alkalmas tölgysszálfar foglaltatik, — a nagym. földmívelésügyi m. kir. Miniszteriumnak 77,315—I/a—2. számú engedélye alapján Szilágy-nagyfalu község-határában 1906. évi január hó 4-én d. e. 10 órákor kezdődő szó és zárt írásbeli árverésen eladás alá boesáttatik. Kihasználás határideje 1911. évi január hó 1.

Az erdő a bihari h. é. vasut Szilágy-nagyfalu, rakodóval ellátott vasuti állomásától vicinális uton 4 km., két más közlekedési uton 2—3 km. nyire fekszik.

Kikiáltási ár, melyen alul a faanyag el nem adatik, 48,824 korona, — bánatpénz 4882 korona.

Zárt, — kellően lepecsételt, névvel ellátott — bánatpénzt készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban tartalmazó írásbeli ajánlatok, melyek azon záradékkal látandók el, hogy az illető ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri, magára nézve kötelezőnek elfogadja s azoknak magát aláveti, — 1906. évi január hó 4-én d. e. 9 óráig Farkas János urbéres elnök, — az árverés megkezdése előtt, illetve d. e. 10 óráig az árverési elnök kezéhez adandók be.

Utó, becsáron aluli, távirati, valamint kellően fel nem szerelt írásbeli ajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a szilágy-nagyfalusi körjegyzőség, illetve a szilágy-somlyói m. kir. járási erdőgondnokság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szilágy-nagyfalu, 1905. évi dec. hó 7-én

Farkas János,
urb. elnök.

Eladó takarmány.

A zsidói vasutállomástól 10 kilométerre, Farkasmező határán, az Egregy partján, eladó 60 szekér kitűnő lóhere és réti széna, valamint körülbelül 50 szekér takarmányozható lóhere szalma.

A helyszínén netán juhnyájjal foggyasztók részére jelentékeny árkedvezmény. 3—3

Értekezhetni Dragomir Teofil tulajdonossal Farkasmezőn, u. p. Zsidó.

Pályázati hirdetmény

A „Szilágy-Kraszna és Vidéki Takarékpénztár R. T.“ igazgatósága a lemondás folytán megüresedett könyvvezetői állásra pályázatot hirdet.

Ezen állásra reflektálhatnak önnálló mérlegképes egyének, kik a felső kereskedelmi iskolát jó sikerrel végezték, katonai kötelezettségüknek eleget tettek és több évi pénzügyi gyakorlatlal bírnak.

Évi javadalmazás 2000 korona, egy 4 szoba, konyha és kamarából álló lakás, — mely június 15-én foglalható el — és jutalék.

A megválasztott egy évi próbaidő után fog véglegesítetténi és fizetésemlésre is igényt tarthat.

Az állást február 1-én tartozik elfoglalni, mely alkalommal 2000 korona biztosíték leteendő.

A kellően festerelt és sajátkezűleg irt kérvényt, — melyben a családi állapot is közlendő, — 1906. január 1-ig kell beadni.

Krasznán, 1905. december 11-én.

Az igazgatóság.

Gazdasszony

kerestetik falura középkorú munkás, szerény igényű, jól főzni tudó. Megkiváncsoltat a főzés, majorság, hizlalandó sertések, veteményes kert kezelése és a ház vezetése, cseléd leány s férfi cseléd kezelése mellett. Ajánlatok küldendők Tóth István gazdatiszt címére Csombord, u. p. Nagyenyed.

Faeladási hirdetmény

Porcz község határán — közvetlen az országút mellett — a volt urbéresek tulajdonát képező, mintegy 124 kat. hold kiterjedésű erdő, mely részben cserkéreg, részben hasított és botfa termelésre alkalmas, folyó évi december hó 27-én délelőtt 10 órakor az ottani község házában tartandó nyilvános szó és írásbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kiküldési ár 6000 korona, melyen alól el nem adatik.

Bánatpénz 600 korona.

Esetleg méterszámba is eladatik.

A feltételek a község házában bármikor betekintheők.

Porcz, 1905. évi december hó 8-án.

Cupsa Domitian,
megbizott.

Tegzes Izidor,
k. bír.

Meghívó.

A „Szilágy-Kraszna és Vidéki Takarékpénztár R. T.“

1906. évi január hó 21-én d. e. 10 órakor tartja

az intézet helyiségében

XI-ik évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényes urak tisztelettel meghívataknak.

Tárgysorozat:

1) A Társaság 1905. évi működéséről igazgatósági, a mérleg átvizsgálásáról felügyelő bizottsági jelentés s mindkettőnek együttes javaslata a nyereség hováfordítása iránt.

2) Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.

3) Igazgatósági jelentés az igazgatóság által a társaság részére vásárolt ingatlanról és építészről az alapszabályok 60. §. n. pontja alapján.

4) Az alapszabály 37, 52, 53, 55, 56, 59, 62, 63, 67, 77, 79, 85 és 86. §-ainak módosítása.

5) Vezérigazgató, esetleg egy igazgatósági tag választása.

6) Dr. Lengyel Zoltán részvényes és társainak következő indítványa:

1) Az alapszabályok 51. §. 66. §. és esetleg más §-ainak is megváltoztatása oly értelemben, hogy az időközben eltört, illetve a vezérigazgatói állással egyesített elnöki állás visszaállíttassék oly hatáskörrel, hogy az elnök jogában álljon a közgyűléseket és igazgatósági üléseket összehívni és azokon elnökölni s az intézet működésére és ügyvezetésére felügyelni, azonban ezért tiszteletdíjban ne részesüljön.

2) Az alapszabályok 90. §-ának oly értelmű módosítása, hogy a „Szilágy“ című lap helyett a társaság hirdetményei a zilahi „Független Újság“-ban tétessék közzé.

3) Az alapszabályok 78. §-a értelmében a vezérigazgatói állás betöltése.

4) Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak újra való megválasztása, illetve ennek a rendkívüli közgyűlésen leendő fogantatása.

5) Az igazgatóság által vásárolt ingatlan és építkezésekre vonatkozó szerződés, költségvetés és számadás jóváhagyása, illetve az igazgatóság erre vonatkozó felelősségének kérdése.

Kelt Krasznán, 1905. december 11-én.

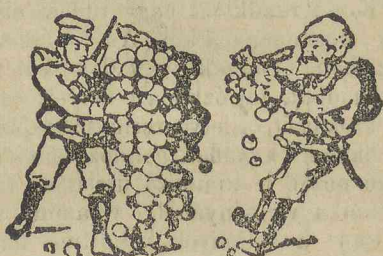
Az igazgatóság.

Olcsó tűzifa.

A Veress Lajos örökösei domoszlói erdejében dongafának levágott 150 darab törzs után megmaradt ág, forgács és hulladék fa jutányos árban eladó.

Felvilágosítást ad:

Böloni Sándor ügyvéd
Szilágy-somlyón.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 196. N.-Küküllőmegye.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntötte s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismert levéllel 10—20 ingyen és bérmentve.

Dr. Székely Kornél fogorvos

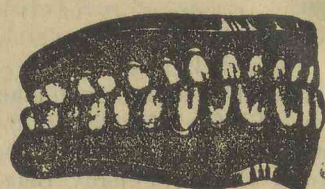
Nagyárolyban, Széchényi-utca 35. sz. emelet.

1—20

Rágásra alkalmas

Fogak s fogszorok.

(Szájpadlás nélkül is.)

Tartós

Fogtömés.

Érzéstelenített foghuzás.

Arany koronák, hidmunkák s csapfogak. Ferdén nőtt fogak szabályozása.

Mérsékelt díj. — Rendelés egész nap.

Nb. Miután kizárólag csak fogászattal foglalkozom, bármily nagy munkát 1—2 nap alatt elvégzek. Vidékiek kéretnek jövetelüket lehetőleg előre jelezni.

74
kitüntetés,
6
állami érem.

10,000
motor a leg-
teljesebb
megelőzésre
szállítva.

Drezdai motorgyár r.t.

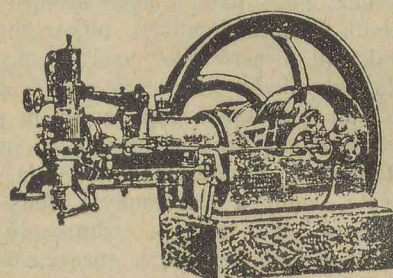
fióktelepe:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41. sz.

Telefon 12—91.

Benzinmotorok, légszuszimotorok, nyersolajmotorok, szesz- (spiritus) motorok, acetilen-motorok. — Benzinlokomobilok cséplésre.

Fontos újdonság! Szívógáz-motorok a legmodernebb és legteljesebb, beigazoltan legolcsóbb üzemet nyújtó erőgépek. A drezdai szívógázmotor faszénnel is kitűnően dolgozik.

A drezdai motor világszerte elismerten a legkitűnőbb gyártmány. Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legszolidabban és a legpontosabban készítve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúrára. Feltétlenül üzembiztos. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemköltségek a legelőnyösebbek.

Drezdai motorok üzembent megtekinthetők számtalan iparvállalatban és uradalmak gazdasági üzemében: malomokban, téglagyárakban, fűtőművekben, faiparban, vízmelegítő (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamrákban, tejgazdaságokban, cséplésnél, stb. stb.

Teljes üzembentendezések (malmok, gazdasági üzemek, közlőmű-szerkezetek stb.) szakszerű szállítása.

Felvilágosítások és költségtervezetek készséggel adatnak. 1—10

Legmesszebb menő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

9094—1905. tkvi sz.

Arverési hirdetmény.

A Silvánia hitelintézet végrehajtónak Szabó Tótyer s kiskoru Szabó Floáre végrehajtást, szenvedettek elleni végrehajtási ügyben 500 korona tőke, 1899. évi július hó 1-ső napjától járó 8% kamatai, 104 korona 70 fillér perbeli és végrehajtási, valamint a jelenlegi 34 korona 20 fillér és a még felmerülő költségek kielégítése végett a szilágy-somlyói kir. járásbíróház területén lévő zálnoki 80 sztykben foglalt A. I. 146. hrsz. ház, udvar és kert, — 616. hrsz. rét, — 765. hrsz. szántó az I. fordulóban, — 950. hrsz. szántó a II. fordulóban, — 1119. hrsz. szántó a III. fordulóban, — 1344/a. hrsz. a szőlő, — a 7. rend sz. a. közös urbíri legelő és 8. rend sz. a. közös urbíri erdőből kiskoru Szabó Floáret illető 3/12-ed rész 486 korona 99 fillérben.

Az ugyanottani 201. sztykben foglalt A. + 1227. hrsz. erdőből kiskoru Szabó Floáret illető 390/6240-ed rész 34 korona, — az ugyanottani 261. sztykben foglalt s 12/24-ed részben Argyelán Anyiska, — 3/24-ed részben kiskoru Szabó Floáre, — 3/24-ed részben Szabó Mariska, — 3/24-ed

részben Szász Fika, — 1/24-ed részben Mokán Vaszalika, — 1/24-ed részben kiskoru Sándor Vána, — 1/24-ed részben Sándor Vána kiskoru és Mokán Vaszalika nevén álló 546. hrsz. szántó az I. fordulóban, — a 878. hrsz. szántó az II. fordulóban, — az 1084. hrsz. szántó a III. fordulóban s az 5. és 6. rendsz. alatti közös erdő s legelő illetőség a vt. 156. §-a alapján egészben 261 koronában.

Az ugyanottani 424. sztykben foglalt, 1/2-ed részben Argyelán Anyiska, — 1/2-ed részben kiskoru Szabó Floáre nevén álló A. + 4067. hrsz. szántó a vt. 156. §-a alapján egészben 115 koronában ezennel meghatározott kikiáltási árban elárvereztetnek és pedig az özv. Szabó Onucné javára bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jog fentartásával.

Az árverés megtartása határidejűl 1906. évi január hó 16-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki Zálnok község házához.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek ezen kir. járásbíróház telekkönyvi hatóságánál és Zálnok község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kir. járásbíróház, mint tkvi hatóság. Szilágy-somlyón, 1905. október 31.

Dr. KÖRÖSY, kir. albiró.

—1905. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágy-somlyói kir. járásbíróháznak 1905. V. 625. és 678. számú végzése következtében Dr. Veress György szilágy-somlyói ügyvéd által képviselt Veres Károly és Keresztesy László szilágy-somlyói lakosok javára Sebest Emil ippi lakos ellen 200 korona és 100 korona s jár. erejéig 1905. évi október hó 17-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1335 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m. disznók, gabona nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágy-somlyói kir. járásbíróház 1905. évi V. 678. és 706/2. sz. végzése folytán 200 korona és 100 korona tökélettel, ennek 1905. évi október hó 13. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 86 korona 16 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig az árverés alperes lakásán, Ippon, 1905. évi december hó 30-án d. e. 9 órakor és Zoványnon leendő megtartására 1905. december hó 30. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítést nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Ezen árverési hirdetmény I. példánya azzal adatik ki végrehajtó képviselőjének, hírlapi közzétételt végett azt egy magyar nyelven meglelő lapban tegye közzé.

Kelt Szilágy-somlyón, 1905. évi dec. hó 12. napján.

ROSKA VERTÁN,
kir. bir. végrehajtó.